Országgyűlés Hivatala

Irományszám: H/10573

Érkezett: 2016 MÁJ 05.

Az Országgyűlés
.../2016. (...)
OGY határozata

a földben található történeti források megvédése érdekében tett intézkedésekről

Az Országgyűlés – felismerve azt, hogy a 2015-ös törvénymódosítás ellehetetlenítette a fémkeresős társadalom tisztességes részét, így pedig előbb-utóbb enyészetnek indulnak a mezőgazdasági művelés alatt álló területeken található tárgyak, amely folyamat eredményeképpen történelmünk, múltunk és kultúránk ezen emlékei a földben fognak elpusztulni – a következő határozatot hozza:

1. Az Országgyűlés felkéri a Kormányt, hogy

   a. egyszerűsítse a fémkereső műszer hivatáshoz nem kötött használatának engedélyezését;

   b. ingyenesen tegye elérhetővé a régészeti védettség alatt álló területek listáját, így informálva ezzel a társadalom minden érdekelt tagját;

   c. a horgászegyesületek mintájára hozzon létre olyan egyesületi rendszert, amelybe a fémkeresősök tagdíj ellenében beléphetnek;

   d. alakítson ki jutalmazási szabályzatot a múzeumok részére, amely ösztönözné a fémkeresősöket arra, hogy a talált tárgyat valamely múzeumba beszolgáltassák, ezzel gátolva a feketekereskedelem térnyerését, továbbá engedélyezze számukra, hogy tulajdonukban maradhasson az a tárgy, amely korától függetleül alig képvisel bármiféle értéket, illetve jelentős információt sem hordoz;

   e. a fenti pontoknak megfelelően módosítsa a régészeti örökség és a műemléki érték védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 39/2015. (III. 11.) Korm. rendeletet, valamint a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvényt.

2. Ezen határozat a közzétételt követő napon lép hatályba.

Indokolás

Tekintettel arra, hogy a régészeknek nincs kapacitásuk és elegendő anyagi forrásuk minden lelőhely feltárására, különösen igaz ez a művelés alá vont területekre, így félő, hogy a történelmi emlékek jó része ismeretlenül elpusztul. Ugyanis ha egy tárgy nincs bolygatva évszázadokig, akkor jelentős károsodáson nem megy át, de amennyiben minden évben a föld más rétegébe kerül, akkor ki van téve az időjárás és egyéb viszontagságoknak, ami jelentős állapotromlást eredményezhet. Az intenzív műtrágyázás következményeképp pedig a vegyi anyagokkal reakcióba lépő fémtárgyak sajnos gyors pusztulásnak indulnak és akár 1-2 év leforgása alatt is felbomlanak.

Ennek elkerülése érdekében két megoldás lehetséges:

1) Beszüntetik a mezőgazdasági tevékenységet ezeken a területeken, így megállítva a tárgypusztulást.

2) Vagy ésszerű szabályozási keretek között engedik a keresősöket kutatni, hogy legalább a tárgyak egy része megmeneküljön az utókor számára.

Természetesen az utóbbinak van értelme, hiszen akár egész Magyarország lehetne régészetileg védett terület.

Jelenleg az országban körülbelül 20.000 hobbi fémkeresős van, aki rendelkezik fémdetektorral és valamilyen rendszerességgel fémkereső tevékenységet folytat, azonban a hatályos szabályok sajnos gyakorlatilag ellehetetlenítették a fémkereső társadalom tisztességes részét.

A tavalyi törvénymódosítás előtt nem volt szabályozva a fémkereső tevékenység, annyi volt csupán megszabva, hogy ha a talált tárgy régészeti korú (1711 előtti) akkor védett tárgynak minősül és az állam tulajdonát képezi.

Azzal mindenképpen egyet értünk, hogy a magánhasználatra való keresőzést valóban engedélyhez kell kötni, mint ahogy azt a hatályos szabályozás is teszi, azonban fontosnak tartjuk, hogy az engedélyezési rendszer legyen sokkal egyszerűbb, átláthatóbb és széles körök számára elfogadható.

A határozati javaslat b. pontja alapján javasoljuk, hogy ingyenesen legyen elérhető a régészeti védettség alatt álló területek listája, így informálva a társadalom minden érdekelt tagját.

Javaslatunk összeállítása előtt számos régésszel, történésszel, muzeológussal és hobbi fémkeresőssel is egyeztettünk. Mind úgy látták, hogy az egyesületi rendszer jelenthet megoldást a most fennálló problémára, így a horgászegyesületekhez hasonlóan azoknak a személyeknek, akik ilyen hobbit kívánnak folytatni, csatlakozniuk kellene egy-egy regionális szervezethez.

A tagok éves tagdíjat fizetnének (pl. 20 000 - Ft-ot) amely díj jelentős hányada egy központi kasszába folyna be, amely visszaosztásra kerülne. Ha a 20 000 fémkeresősnek csak a fele évente befizetne például 20 000 - Ft tagdíjat, akkor évi 200 000 000 Ft keletkezne. A működési és egyéb költségeket leszámítva, a legrosszabb esetben is maradna 150 000 000 Ft, amelyet két részre lehetne osztani.

Az egyik felét megkapnák a régészek, ezt természetesen a megtalált tárgyak lelőhelyeinek hitelesítő ásatásaira kellene kötelezően fordítaniuk. Egyértelműen kijelenthetjük, hogy plusz forrást jelentene számukra, a jelenlegi anyagi körülményeiket tekintve ez fontos szempont lehet.

A másik felét pedig jutalmazási rendszerbe csatornáznánk be, így biztosítva a múzeumoknak anyagi fedezetet a jutalmak kifizetésére. Ez feltételezhetően motiválná a keresősöket, hogy minél több tárgyat szolgáltassanak be a múzeumoknak. A jutalmazásról paritásos bizottság döntene, amelyben a fémkeresősök és a régészek képviselői egyaránt jelen lennének. A jelenlegi szabályozás nem tesz az előbb említett cél elérése érdekében semmit. Nincs jutalmazási rendszer, sőt ha egy fémkeresős bead pár tárgyat, még annak is fennáll a veszélye, hogy büntetést kap illegális tevékenység folytatása miatt.

A fent leírt módszer többek között az illegális műkincskereskedelem további elterjedését is akadályozhatná, tekintettel arra, hogy a jelenlegi szabályozás sajnos pont a tisztességes fémkeresősöket szorítja ki. A fekete-kereskedelem megszüntetése minden magyar ember érdeke.

Szávay István
országgyűlési képviselő

Képviselői önálló indítvány

Kövér László úrnak,
az Országgyűlés elnökének

Helyben

Tisztelt Elnök Úr!

Mellékelten – az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 28. § (4) bekezdése alapján – benyújtjuk **„földben található történeti források megvédése érdekében tett intézkedésekről"** szóló határozati javaslatot.

A javaslat indokolását csatoljuk.

Budapest, 2016. május 5.

Szávay István
országgyűlési képviselő
Jobbik Magyarországért Mozgalom